



Ut på tur

Nå ligger løypa ryddet og klar og venter bare på deg. Under raslende lov og i duft av bar blå merker vil vise deg vei.

Slik kan du søke stillhetens stier som stemmer ditt sinn til sang – favne og føle de fineste sider ved naturens skiftende gang.

Finn derfor fram til din egen sti – her kan du velge og vrake – føle den frihet naturen kan gi, og komme beriket tilbake.

KNUT VASAASEN



Dette kartet er utgitt av planavdelingen i Stange kommune, som i forbindelse med «Friluftslivets år 2005» ønsket å revidere 1995-utgaven av tursti- og skiløypekartet i Stange.

Hensikten er å gjøre enda flere oppmerksomme på hvilken rikdom vi har her i kommunen – rett utenfor døra vår. Det er rett og slett bare å pakke sekken, knyte skoene og gå ut og bruke den. Vi håper dette kartet vil hjelpe deg å gjøre nye oppdagelser i bygda vår.

Ha en riktig fin tur!



Kartet er produsert i 1995 og revidert i 2005
 Utgiver: Planavdelingen i Stange kommune
 Kartgrunnlag: Statens kartverk
 Design/fotografikk: Tjøstak, Bjørnseth AS > Trykk: Fina Trykken AS > Oppslag: 3.000
 Forsidefoto: T&P
 For mer informasjon: www.stange.kommune.no

Gjest i naturen



I Norge har vi alltid hatt rett til fri ferdsel i utmark – allemannsretten er en del av vår kulturarv. Friluftsløven tar hensyn både til dem som ferdes i skogen og til grunneierne. Vis hensyn når du ferdes ute i naturen!

- ▶ **Allemannsretten** åpner for fri ferdsel i all utmark, det betyr mark som ikke er dyrket eller er i umiddelbar nærhet av eierens bolig. Gjodslet beitemark regnes ikke som utmark. Om vinteren kan du også ferdes på frossen eller snødekket åker og eng.
- ▶ I skog og mark har du lov til å ferdes fritt til fots og på ski. Til hest og på sykkel er det noen begrensninger.
- ▶ Du har lov til å ro, seile, padle og bade i elver og vann.
- ▶ Motorisert ferdsel i utmarka krever spesiell tillatelse.
- ▶ Du har lov til å telte opp til to netter på samme sted i utmarka.
- ▶ Du har lov til å plukke bær, sopp og vanlige blomster.
- ▶ Gå utenom små skogplanter.
- ▶ Bryt ikke av friske treetopper og greiner.
- ▶ Jakt og fiske inngår ikke i allemannsretten og krever spesiell tillatelse.
- ▶ Vis hensyn til fugler og dyr, særlig i hekke- og yngletida.
- ▶ Kast ikke fra deg søppel og skrot – rydd opp etter deg!
- ▶ Odelegg ikke trær med kniv, spiker eller ståltråd.
- ▶ Lukk igjen grunder og riv ikke ned gjerdet.
- ▶ I tiden 15.4.–15.9 er det forbudt å gjøre opp ild i skog og mark!
- ▶ Husk båndtvang!

Mer informasjon om friluftsløven: www.lovdato.no

Merkete turstier



Lokale turstilag, allmenningene og turistforeningen har gjort en formidabel innsats med å rydde og merke alle turtiene våre. Langs beløgende åkerkanter i nord eller helt til topps på Årkjølen i sør – alle stiene gjør også mange av våre mer eller mindre gjemte kulturminner tilgjengelige.

Ottestadstien (ca. 23 km totalt)

▶ **Terreng:** Lett å gå langs gardsveger, stier, åkerkanter, gang- og sykkelveger. Det frodige jord- og kulturlandskapet – preget av åker, hamnehager, skogholt og stranda langs Mjøsa – er i nasjonal sammenheng, som en del av Stange vestbygd, registrert som et spesielt verdifullt kulturlandskapsområde.

▶ **Verdt å se:** Blant annet Åkersvika naturreservat, Norsk Utvandrermuseum, Atlungstad brennermuseum, spor etter eldre driftsformer, gravhauger, andre kulturminner, alléer, storgardstun og gårdsdammer.

▶ **Parkering:** Ved Hegsvold, Nordsveodden, Arstad skole og Ottestad stasjon.

▶ **Tilrettelagte rasteplasser:** Musli og Nordsveodden

▶ **Ansvarlig:** 15 grunneiere har gjort landskapet mer tilgjengelig for fotferdsel ved å etablere Ottestadstien.

Vallset Kulturstier (ca. 125 km totalt)

▶ **Terreng:** Langs stier, gamle ferdselsveger, skogsbilveger. Fra lettgått vekslende skogsterreng og kulturlandskap til brattere terreng med flott utsikt.

▶ **Verdt å se:** Blant annet Kvennstuga, kulturminner etter liv og virksomhet langs Fosselva, bygdeborgen på Festningsberget, Skåråsberget utsiktspunkt og skogkapell («jordbærkirka»). Informasjonstavler ved Katthølet og langs Fosselva.

▶ **Parkering:** Katthølet, Vallset samfunnshus og Fossberget.

▶ **Tilrettelagt rasteplass:** Kvennstuga

▶ **Ansvarlig:** Vallset Kulturstier

Kolomoen

▶ **Terreng:** Lett å gå langs stier og skogsbilveger. Vekslende, småkupert skogs-terreng og noe myr- og våtmarksområde.

▶ **Verdt å se:** Blant annet Våletjern naturreservat, kulturminner i Vålemyra, nedlagte boplasser, Russerhula, spor etter eldre driftsformer og Norsk motorhistorisk museum. Informasjonstavler ved Navneberget og langs stiene.

▶ **Parkering:** Ved Stangehallen (stien starter ca 300 m sør for parkering), Stenhaug og Maurdalen.

▶ **Ansvarlig:** Sørbbygda Vel



Fredsvollfeltet og Brynsåsen

▶ **Terreng:** Langs stier, gamle ferdselsveger og skogsbilveger. Fra lettgått vekslende skogsterreng og kulturlandskap til brattere terreng med flott utsikt.

▶ **Verdt å se:** Blant annet bygdeborg i Vardeberget og utsiktspunkt ved Brattvoll.

▶ **Parkering:** Romedalsmoen og Brynsåsen

▶ **Ansvarlig:** Romedal Vel

Busvollhagan

▶ **Terreng:** Lett å gå langs stier i flatt skogsterreng.

▶ **Verdt å se:** Nyanlagt dam

▶ **Parkering:** Romedal stadion og Romedal ungdomskole

▶ **Tilrettelagt rasteplass:** Ved dammen

▶ **Ansvarlig:** Solvin skole

Stange Almenning

▶ **Terreng:** Langs stier. Fra vekslende skogsterreng til store myrkjøler og skogsvann.

▶ **Verdt å se:** Blant annet Lalumsvangens setemuseum, Knuktårnet, fangstgraver, Romsetra fredet granholt, Svartputten krigsminnesmerke og Festningen ved Gammelsaga.

▶ **Åpne koier/overnatting:** 7 koier åpne for allmenheten, se kartet. Ubetjent overnattingshytte (HHT-nøkkel) ved Gammelsaga og Remmenvangen jaktstue.

▶ **Ansvarlig:** Stange Almenning

Romedal Almenning

▶ **Terreng:** Langs stier. Fra vekslende skogsterreng til store myrkjøler og skogsvann.

▶ **Verdt å se:** Blant annet Årkjølen, gamle boplasser, setertun, Malungen, flere krigsminnesmerker, Sjutjernkatedralen, Ruggesteinen og Pinnerudkampen.

▶ **Åpne koier:** 10 koier åpne for allmenheten, se kartet. Ubetjent overnattingshytte (HHT-nøkkel) ved Malungstua og Tingstadkoia. Malungen Gjestegård.

▶ **Ansvarlig:** Romedal Almennings turstilag (RAT)

Rondanestien (ca 47 km gjennom Stange)

▶ **Terreng:** Rondanestien er et sammenhengende, merket stinett fra Bjørvika i Oslo til Hjerikinn på Dovre. Gjennom Stange går den langs stier, gamle ferdsels- og skogsbilveger gjennom vekslende skogsterreng med store myrkjøler og skogsvann. Flere badeplasser langs stien.

▶ **Verdt å se:** Blant annet Festningen ved Gammelsaga, Trautskogen kapell, Malungen, Busvollsetra, Ørdderstenen, kulturminner etter fløttingen, gravplasser, gamle boplasser og finneboplasser.

▶ **Overnatting:** Ubetjent overnattingshytte (HHT-nøkkel) ved Gammelsaga, i Malungstua og Tingstadkoia.

▶ **Ansvarlig i Stange:** Den norske turistforening (DNT), Stange krets av Hamar og Hedemarken Turistforening

Pilegrimsleden (ca 48 km gjennom Stange)

▶ **Terreng:** Pilegrimsleden går fra Oslo Domkirke til Nidarosdomen i Trondheim. I Stange går den langs stier og vegger – gjennom vekslende skogsterreng med store myrkjøler og skogsvann til tettbygde strøk og kulturlandskap.

▶ **Verdt å se:** Det er mer enn 400 år siden «ekte» pilegrimer valfartet til St. Olavs grav i Nidarosdomen. Pilegrimsleden er nå merket fra Oslo til Trondheim, slik at man kan vandre i pilegrimenes «fotspor». Det er ulike grunner til å legge ut på pilegrimsvandring i vår tid – for noen er det religiøse viktigst, for andre fellesskapet. Felles for dem alle er at de får mosjon og naturopplevelser.

▶ **Overnatting:** Stabbursovernatting på Gillund store ved Stange kirke.

▶ **Informasjon:** Det er utgitt eget hefte for Pilegrimsleden gjennom Stange og Hamar, kontakt kulturkontoret i Stange eller Hamar.

▶ **Ansvarlig:** Stange kommune

Allmenningene



Romedal Almenning er landets største bygdealmenning med 245.000 da, og Stange Almenning er også en av landets største med sine 127.000 da. Tilsammen utgjør de 70 % av skogarealet i kommunen. En kilde til rekreasjon, friluftsliv, bærplukking, fiske og jakt.

I dette store området finnes en svært mangfoldig natur – alt fra dype skoger og stille skogsvann til gammelskog og store myrkjøler – og med et rikt og frodig dyre- og planteliv. I Romedal Almenning ligger Årkjølen, som med sine 641 m.o.h. er Stange kommunes høyeste punkt.

Området byr på mange muligheter til friluftsliv, jakt, fiske og bærplukking, og er godt tilrettelagt for turgjeng. Rondanestien og Pilegrimsleden går gjennom her, i tillegg til alle de merkete turtiene som er ryddet. Om vinteren kjøres det opp et stort skiløypenett – knyttet sammen med løyper i blant annet Våler, Åsnes og Leten.

▶ **Mer informasjon:** www.rasa2.no



Skiløyper



Så sant værgudene tillater det, bor man neppe langt unna ei oppkjørt skiløype i kommunen vår. Det kjøres opp flere løypenett, og mange av dem er også knyttet sammen med nabokommunene våre. Mellom snøtunge trær, over flate jorder eller utfor ei bratte – gå der du har lyst.

▶ **300 km løypenett:** Så sant snøforholdene tillater det, kjøres det opp ca. 300 km med skiløyper i Stange. Flere av løypenettene er knyttet sammen med løyper i nabokommunene våre. Det er idrettslagene i kommunen som kjører opp løypene.

▶ **Felleskart Vestmarka:** Det er utgitt felles skiløypekart for Vestmarka i Hedmark. Dette er skogsområdet mellom riksvei 24 og Glomma, og innebefatter store deler av Romedal Almenning i tillegg til Grue, Åsnes, Nord-Odal og Leten. Dette kartet fås kjøpes i HHT-butikken eller hos Romedal Almenning.



Fiske



Stange har et rikt mangfold av fiskeplasser og fiskearter. Noen foretrekker kanskje en sommerkveld med mark og dupp i et stille skogsvann – mens andre innbitte prøver å overliste storgjedda i Åkersvika eller dregge etter den berømmelige Mjøsørreten.

▶ **Stange Almenning:** Fisket organiseres av Stange jeger- og fiskeforening, og det kreves fiskekort. Mer informasjon finner du på www.rjff-hedmark.no/stange

▶ **Romedal Almenning:** Fisket organiseres av Romedal og Vallset jeger- og fiskeforening, også her kreves det fiskekort. Mer informasjon på www.rjff.com

▶ **Mjøsa:** Fiske i Mjøsa er lett tilgjengelig for alle. Den varierte strandlinja mellom Stange og Espå gir mange fine muligheter. Det finnes også flere plasser hvor det står mye stor gjedde og abbor, for eksempel i Åkersvika. Mjøsørreten fiskes fra båt. Per i dag er det ikke krav om fiskekort i Mjøsa.

